

Sygn. akt VU 1008/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r. w Kaliszu

odwołania K. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 1 lipca 2013 r. Nr (...)

w sprawie K. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

1. **Oddala odwołanie.**

2. **Zgłoszony na rozprawie w dniu 29 listopada 2013 r. wniosek o przyznanie wzrostu świadczenia w oparciu o dalszy okres składkowy listopad 1992 – maj 1993 przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., przyznał K. D. emeryturę poczynając od dnia 28 marca 2013 r. Świadczenie zostało ustalone w części stażowej w oparciu o podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne z 1968 r. oraz z lat: 1973-1983, 1988-1995. Za okres 02.01-10.06.1968 oraz 01-31.12.1968 ZUS ustalił podstawę wymiaru składki w oparciu o minimalne wynagrodzenie za pracę. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 99,06%.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył K. D. wnosząc, po ostatecznym sprecyzowaniu odwołania, o zmianę decyzji i obliczenie emerytury przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia za 1968 r., obliczonego w oparciu o uzyskiwane wynagrodzenie miesięczne według średniej stawki akordowej w kwocie 1850 zł. Ponadto odwołujący podniósł zarzut o wadliwym obliczeniu wyrównania emerytury za 4 dni marca 2013 r. Na rozprawie w dniu 19 listopada 2013 r. odwołujący wniósł nadto o przyznanie wzrostu świadczenia z tytułu dalszego okresu zatrudnienia od listopada 1992 r. do maja 1993 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Poza sporem pozostaje przyznanie odwołującemu K. D., urodzonemu dnia (...), emerytury poczynając od dnia 28 marca 2013 r. Do wniosku o emeryturę, którym wnioskodawca wniósł o obliczenie emerytury według najkorzystniejszego wariantu, dołączone zostało zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu obrazujące osiągnięte przez wnioskodawcę wynagrodzenie za pracę w latach 1972 – 75 i w latach 1976 - 83. Ponadto odwołujący przedstawił karty wynagrodzenia za lata 1988 – 1992 r. Kwoty wynagrodzenia wpisanego w tych dokumentach ZUS przyjął w całości jako podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne.

/bezsporne/

W dniu 2 stycznia 1968 r. odwołujący rozpoczął pracę w (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy. W powyższym zakładzie odwołujący pozostawał w stosunku pracy do dnia 10 czerwca 1968 r. Ponowne zatrudnienie odwołującego w powyższym zakładzie miało miejsce od dnia 1 grudnia 1968 r. i było kontynuowane do dnia 31 maja 1969 r. W świadectwie pracy za ten ostatni okres, pracodawca potwierdził zatrudnienie w systemie pracy akordowej z przeciętną stawką od 1600 zł do 2100 zł. (dowód: wypis z rejestru pracowników przyjętych i zwolnionych z pracy oraz świadectwo pracy – w aktach ZUS).

Poza dotychczas przedstawionymi dokumentami, obrazującymi osiągnięte wynagrodzenie za pracę, odwołujący nie posiada dokumentów obrazujących faktycznie osiągnięte wynagrodzenie w pozostałych latach zatrudnienia w tym zatrudnienia w (...) w K..

/bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest uzasadnione.

Nie było warunków aby do podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne doliczyć proponowaną przez odwołującego kwotę 1850 zł jako miesięczne wynagrodzenie nie tylko za każdy miesiąc 1968 r. ale także za grudzień 1968 r.

Brak odpowiednich dokumentów obrazujących osiągnięte przez wnioskodawcę zarobki (kartoteka zarobkowa, karty wynagrodzeń, listy płac, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu) w 1968 r., w postępowaniu odwoławczym przed sądem ubezpieczeń społecznych może zostać zastąpiony dowodami o charakterze osobowym pozwalającymi na uzyskanie wiedzy co najmniej o minimalnej wysokości wynagrodzenia. Nawet jeżeli nie zachował się chociażby jeden ze wskazanych wyżej dokumentów to z przekazanych przez świadków danych, można zorientować się o ilości przepracowanego przez odwołującego czasu pracy w wymiarze odpowiednio dniówkowym, tygodniowym, miesięcznym i rocznym. W oparciu o takie dane oraz obowiązującą zasadę, iż wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w uspołecznionym zakładzie w pełnym wymiarze czasu pracy, w badanym okresie nie mogło być niższe od najniższego wynagrodzenia pracowniczego, możliwe staje się ustalenie wynagrodzenia minimalnego pobieranego przez odwołującego za lata, za które nie zachowały się jakiegokolwiek angaże. Tę ostatnią wielkość (minimalne wynagrodzenie pracownicze) zastosował organ rentowy przy obliczaniu rocznego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia za 1968 r.

Z treści odwołania wynika, iż skarżący neguje prawidłowość zastosowanej przez ZUS metody obliczenia wskaźnika za 1968 r. gdyż w ocenie skarżącego zastosowane wielkości nie obrazują faktycznego wynagrodzenia albowiem wynagrodzenie takie ustalane było w oparciu o stawkę akordową a ta wskazana była w świadectwie pracy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę. Natomiast możliwość ustalenia podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku wybranych z całego okresu podlegania

ubezpieczeniu, została uzależniona od złożenia przez zainteresowanego wniosku w tym przedmiocie (art. 15 ust. 6), co oczywiście łączy się z koniecznością udowodnienia wysokości podstawy wymiaru składek z wybranego okresu, stosownie do art. 116 ust. 5 powołanej ustawy.

Ten dodatkowy wariant ustalenia podstawy wymiaru, został przewidziany dopiero przepisami ustawy o emeryturach i rentach, obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 r., stąd też przepisy regulujące obowiązkowy okres archiwowania dokumentów płacowych w przeszłości, nie mogły być do niego dostosowane.

W trakcie postępowania dowodowego w sprawach z ubezpieczenia społecznego, mogą być przeprowadzane wszelkie dowody przewidziane przepisami kodeksu postępowania cywilnego, w tym także dowód z zeznań świadków, w celu udowodnienia wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia (odmiennie niż w trakcie postępowania przed organem rentowym), ale wiarygodność i moc wszystkich dowodów jest oceniana przez Sąd według jego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. Przedstawiony wyżej mechanizm, nie pozwala jednak na ustalenie wysokości wynagrodzenia obliczonego według zasad akordowych jeżeli osoby, których zawnioskować mógłby odwołujący nie posiadają aktualnie wiedzy o konkretnych miernikach pracy akordowej a jedynie mogą przedstawić własne legitymacje ubezpieczeniowe obejmujące wpisy wynagrodzenia ustalanego według akordu.

Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań, które pozwalałyby na ustalenie wynagrodzenia, będącego bazą do wyliczenia podstawy wymiaru w sposób przybliżony lub prawdopodobny, do czego faktycznie zmierza w tej części odwołanie. Dowodem takim nie mogą być dokumenty płacowe innego pracownika w sytuacji gdy wskazywany mechanizm ustalania wysokości wynagrodzenia różnicuje zarobki poszczególnych pracowników z uwagi na wydajność. Nie mógł być również takim dowodem zapis w świadectwie pracy wskazujący na przeciętną stawkę akordową. Przede wszystkim pracodawca nie zawarł z jakiego okresu pracy ta przeciętna została obliczona zważywszy, że odwołujący pracował w ostatnim miesiącu 1968 r. i w pięciu pierwszych miesiącach 1969 r. a wcześniej – przed okresem objętym wystawionym świadectwem pracy – przez okres pierwszych 6-u miesięcy 1968 r. Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia przyjmuje się wynagrodzenie roczne. W warunkach gdy pracodawca wskazuje na kwoty przeciętne z okresu obejmującego miesiące z dwóch następujących po sobie lat kalendarzowych, to nie wiadomym stają się części składowe takich przeciętnych wielkości, odnoszące się wyłącznie do danego roku. Uniemożliwiało to nie tylko przyjęcie proponowanej kwoty 1850 zł jako miesięcznego wynagrodzenia w 1968 r. jak i kwoty 1600 zł.

Mając na uwadze wyżej przedstawioną ocenę, odwołanie w tej części podlegało oddaleniu.

Nie była uzasadniona również druga część odwołania z zarzutami o wadliwości obliczenia wyrównania za okres od dnia 28 marca 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. Wskazana w decyzji kwota wyrównania za podany okres stanowi sumę pełnych emerytur za 3 miesiące (kwiecień – czerwiec) i za 4 dni marca 2013 r. Proste obliczenia arytmetyczne wskazują w tym przypadku na kwotę 4606,06 zł (1535,02 zł x 3) jako na sumę pełnych 3 emerytur. Za okres 28 – 31 marca 2013 r. przysługiwało odwołującemu wyrównanie w kwocie 198,08 zł (1535,02 x 4/31). Suma obydwu wielkości daje kwotę 4803,14 zł. Taką też kwotę ZUS wskazał w zaskarżonej decyzji. Obliczając zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne, ZUS jako podstawę opodatkowania wskazał na kwotę 6338 zł stanowiącej sumę kwoty wyrównania za wskazany wyżej okres oraz bieżącej emerytury za miesiąc lipiec 2013 r.

W tym stanie nie było podstaw aby negować prawidłowość dokonanych przez ZUS obliczeń. W tej części odwołanie nie było również uzasadnione. W tych warunkach orzec należało jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Zgłoszone w toku postępowania odwoławczego roszczenie o zaliczenie kolejnego okresu od listopada 1992 r. do maja 1993 r. jako okresu składkowego nie było objęte odwołaniem skierowanym do sądu. Odwołujący na ten okres powołał się w dalszym piśmie skierowanym do organu rentowego ponowionym następnie na rozprawie. W takich warunkach roszczenie takie nie objęte odwołaniem podlegało przekazaniu do ZUS. W tych warunkach w oparciu o przepis art. 464 § 1 k.p.c. orzec należało jak w punkcie 2 sentencji wyroku.